

נוסעי "אל-על" על הריצפה בעת ההתקפה ברומא
אבי למד ערבית בבית-ספר תורכי בדמשק?

מקבל לביתו את עיתון הארץ, וזה העיתון היחיד שבו הוא קורא. מכיוון שגם אינו מתעסק באופן פעיל בסיכסוך הישראלי-ערבי, הוא אינו קורא עיתונים ערביים. המידע העדכני מגיע אליו דרך מתי שטיינברג, חוקר המכין דוקטורט על אש"ף. שהרכבי הוא המדריך שלו. שטיינברג מביא לו ממצא למעם מאמרים וממנה את תשומת ליבו אליהם. השפה הערבית שגורה במו והוא קורא ערבית באופן שוטף, כמעט כמו עברית. למרות שהוא בא ממשפחה אש"פ כנזית ומוצאו רוסי.

חדר-העבודה שלו בבית עמוס בספרים, ואין פיסת-קיר שאין עליה מדף מלא בחומר כתוב, הן בעברית והן בערבית. בימים אלה הוא מסיים לעבוד על ספר שיצא לאור בשבועות הקרובים. לספר עדיין אין שם. הרכבי נחשב לאחד המומחים לעניין הישראלי-ערבי וכתב כמה ספרים בנושא זה.

● **אש"ף גינה והסתייג מההתקפות הטרור ברומא ובווינה, ובארץ לא מאמיני לזה.**

אני מניח שזו פעולה של אבדינאל. זה פלג שפרש מפת"ח, וממשיך לקרוא לעצמו פת"ח. הוא רואה את עצמו ממשיך את המסורת של פת"ח האוטונטי. את פת"ח הנוכחי הוא רואה כסטיה או כבגידה. הוא מעוניין באי-הסדר, ותפסתו היא שבסופו של דבר הערבים ינצחו — אומנם זה יעלה להם ביוקר, אבל זה מחיר שהוא כדאי.

ככל שמסתמנות אפשרויות של משאומתן הוא נזעק. הוא מעוניין לעשות דיסקרטיציה לאש"ף, כדי שלא יהיה משאומתן.

● **הוא לא משרת בויזמנית גם את הגורמים הקיצוניים בארץ, שלא מעוניינים במשאומתן?**

רגע, עכשיו אש"ף יכול להתערר מהאשמה, אבל יש כאן איזו סתירה. הישראלים אומרים שאש"ף אינו מייצג את הפלסטינים ובכל פעם שקורה איזה מיקרה טורר, אומרים שזה אש"ף. כלומר אש"ף הפך לאיזה שם כללי לכל עניין פלסטיני. אש"ף מתנער, והגישה האנושית היא עריין שאם מיישהו מתנער, עדיין לא מקבלים את זה. גם הסוכנות היהודית התנערה מהפיצוץ במלון המלך דויד ומדייריאסין, אצ"ל התנער מרצח הלורד מוין — ובכל זאת האשימו את הסוכנות ואת אצ"ל כמעשים שלא עשו. אבדינאל נוקט באמצעים כדי לבלבל את הרעת. האיש לא שינה את שמו, הוא נקרא פת"ח,

ומשפיע מה שהאנשים האלה אומרים? יכול להיות, אני לא נתחום הפוליטי, אני לא ראש מיפלגה, אני איש רואג.

● **ואתה לא חושב שבזמן האחרון אנשי-מיקצוע כמוד וכמו אחרים משפיעים פחות על המערכת הפוליטית מאשר בעבר?**
נכון. יש הסתלקות של ההשפעה של האיני-טליגנציה בארץ. למה זה?

אני עומד לפרסם בקרוב ספר על כל הבעיות, ויש שם פרק על הנושא הזה. ככל שעלה בארץ הפופוליוס, יש אנשים שהם לא נתחום המדיני, נתחום האינטלקטואלי, ויש להם פחות מה להגיד. אני לא חושב שהאינטלקטואלים תמיד היו טובים, יש אצלם חולשות גדולות, תחרות, רצון להתבלט, חוסר גישה משותפת. אבל אינטלקטואלים עשו שינויים גדולים בעולם. אני מעוניין להשפיע על עמדות, לא על מדיניות, בהנחה שאם משתנות העמדות, משתנה גם המדיניות.

● **אתה גם שינית את עמדתך במשך השנים?**

אני לא שיניתי שום עמדה. ● **היית נץ ועכשיו אתה יונה.**
לא שיניתי, תמיד תיארתי את העמדה הערבית כחמורה מאוד, ולא עסקתי בעמדה הישראלית. ● **לא היית פעם בעד ארץ-ישראל השלמה, בעד החזקת השטחים הכבדי-שוי?**
מעולם לא, לא תמצאי אצלי שורה אחת כזאת. ● **אתה לא חושב שממשלת גולדה**

גישתי אינה גישה מוסרית, אלא גישה מציאותית. לא יהיה הסדר משום שחל עידון נפשי אצל הצדדים. רק אם שני הצדדים רואים שהמציאות היא גיהנום, זה דבר שרוחף להסדר. הסדר לא יהיה זול, לא לנו ולא להם, אבל הוא יעלה פחות מאשר אי-הסדר.

● **והסדר עם מי, עם אש"ף?**
אני לא רואה אפשרות שיהיה הסדר בלי אש"ף. ליהפך — אני חושב שזה אינטרס ישראלי

"אין לי שום אמוציאות פוליטיות. אני יכול להביע את דעתי גם עכשיו בספר או במאמר יתר מאשר אם אהיה באיזה חפיקי"

שאש"ף יילך עם ירדן. אם ירדן תלך לבדה, חוסיין לא יכול לעשות שום ויתורים, הוא יכול לעשות ויתורים רק אם ערפאת לצידו, ואני לא יודע אם זה עדיין מעשי מבחינה פוליטית. קודם היתה אפשרות להסדר.

● **לפני כמה חודשים?**

כן, אני חושב שאולי עוד יש אפשרות. אם נחמיץ את זה, הדור השני באש"ף הוא הרבה יותר קיצוני מערפאת, ובאי-הסדר יראו אישור לעמדת הקיצוניים משני הצדדים, הטוענים שהסדר הוא בלתי-אפשרי ושצריך מילחמה עד חורמה. ובמילחמה עד חורמה לא אנו נצא נשכ"רים וגם הם ישלמו מחיר כבד. יש להם יתרון שהם פשוט גדולים מאיתנו, יש אסימטריה בגודל.

● **מדוע הישראלים אינם מבינים?**
אני חושב שיש כאן אי-הבנה של המיזרח-התיכון, ויש גם בעיות יותר יסודיות של תפיסות מדיניות. תפיסות לאומיות ותרבותיות שאינן מאפשרות הבנה. לפעמים היתה יתרונות, שהביאה לעיוות הראייה, שתורתה לא היתה טובה, כי היא תיארה שאש"ף עזב את עמדותיו הקיצוניות — וזה לא היה נכון. זה יצר מעין זיהוי בין יונות לבין אייזר. עכשיו יש ניציות יתרה, צרכנות יתרה.

● **אתה לא חושב שזה מזיק לנו כשי אנשים כמו דויד קימחי, מנכ"ל משרד-החוץ, אומר שהוא לא מאמין לאש"ף, או עובדיה סוסר, שגריר ישראל בצרפת, שאומר שאבדינאל ואש"ף זה אותו הדבר?**

אני לא עוסק בפרטים וזה לא מעניין אותי, הפרטים. אני עוסק בבעיות יסודיות. כשהאמריקאים ניגשים למשאומתן עם הרוסים, הם אהד בים אותם? הם מאמינים בהם? לכן גישתי היא לא גישה פולקלוריסטית. ● **אתה לא חושב שזה חשוב**

הרוגים ופצועים ליד דלפק "אל על" ברומא
אבי נולד בבת-שלמה, ואמי בפתח-תיקוה!"

"לא חל אצלי מהפך אחרי 1973. כאשר העמדה הערבית היתה חיסולית גמורה, לא דיברתי על הסדר. אני מתאים את עצמי למציאות"

עשתה מה שעשתה או קבעה מדיניות לפי תיאוריות שלך?

גולדה מעולם לא נפגשה איתי. ● **לא חל אצלך מהפך אחרי 1973?**
לא רואה שום מהפך. ● **קודם דיברת על הסדר?**

כשלא היתה אפשרות להסדר, לא דיברתי על הסדר. כאשר העמדה הערבית היתה חיסולית גמורה, לא דיברתי על הסדר. אני מתאים את עצמי למציאות. שואלים אותי: למה כתבת? אינני חוזר כי משרה אחת. (המשך בעמוד 40)